

**NO
FI
NY**

Č. 4

novoměstská filharmonie

**NOVOMĚSTSKÁ FILHARMONIE
A LUKÁŠ VONDRÁČEK**

Dobruška – 28. 4. 2019

Náchod – 29. 4. 2019

PROGRAM

1

Petr Iljič Čajkovskij

**Koncert b moll č. 1 pro klavír
a orchestr, Op. 23**

**1. věta - Allegro non troppo e molto
maestoso**

2. věta - Andantino semplice

3. věta - Allegro con fuoco

Petr Iljič Čajkovskij patří mezi nejatraktivnější hudební skladatele. Většinu z vás je zřejmě znám jako autor proslulých baletů Labutí jezero nebo Louskáček. Klavírní koncert b moll složil na popud brilantního klavíristy Nikolaje Rubinsteina, ředitele moskevské konzervatoře, na které Čajkovskij vystudoval. Na Štědrý den v roce 1874 Čajkovskij své dílo přehrával Rubisteinovi, ten ho ale pohrdavě zamítl a označil za zcela banální, slabé a nehratelné. Podobně jako jiní autoři i Čajkovskij se shledal s velkým nepochopením. Rubinstein mu nabídl přátelskou radu, a to aby koncert přepracoval podle jeho připomínek. To ale pro dotčeného mladého autora nebylo ani trochu přijatelné. Nabídku odmítl s tím, že nezmění jedinou notu. Nakonec ale ještě před zveřejněním koncertu nějaké změny v notovém zápisu udělal, ovšem takové, které nezasahovaly do celkové podstaty díla. Po skličujícím odmítnutí se Čajkovskij rozhodl svou skladbu věnovat jinému klavírnímu virtuosovi a sice Han-

sovi von Bülow, který věnování s vděkem přijal. Premiéra tohoto koncertu proběhla roku 1875 v Bostonu a byla mimořádně úspěšná. Publikum si tehdy dokonce vyžádalo opakování celé třetí věty. Domácí, tedy ruská premiéra, se uskutečnila téhož roku v Petrohradě. Hans von Bülow trvale zařadil koncert do svého repertoáru a objel s ním téměř celou Evropu. I proto si tato skladba našla cestu do repertoáru těch nejvýznamnějších klavíristů. Dílo bylo tak úspěšné, až přinutilo i Rubinsteina, aby ho hrával na svých koncertech.

Sólo klavír: Lukáš Vondráček

PŘESTÁVKA

Modest Petrovič Musorgskij

Obrázky z výstavy - Baba jaga

Modest Petrovič Musorgskij byl skladatelem, který předběhl dobu. Mezi jeho nejznámější díla patří právě, původně klavírní, cyklus Obrázky z výstavy (1874), který Musorgskij složil na počest svému zesnulému příteli, výtvarníkovi, Viktoru Hartmannovi. Hartmannův obraz představuje hodiny v podobě domku Baby Jagy, který stojí na kuří nožce. Ke svým obětem se tak vždy může otočit čelem a otevřít jim dveře do zaručené zkázy.

2

Musorgskij do skladby přidal ještě let Baby Jagy chladnými ruskými nocemi, a jak je pro ruskou mytologii typické, nikoliv na prostém koštěti, ale na hmoždíři.

Dmitrij Šostakovič**Jazz Suite - Valčík č. 2**

Významný ruský skladatel se narodil v Petrohradě, roku 1906, do ideálního uměleckého prostředí. Cestu do celého světa mu otevřela jeho absolventská práce 1. symfonie f moll op. 10 (1925). V té době se též uplatňoval jako koncertní pianista a interpret hudby progresivních soudobých skladatelů. Šostakovič skrze komponování hledal svou vlastní cestu. Cenou za ni bylo nepochopení a kritika, která mu vytýkala kontrast pozitivních veselých tónů, naproti nimž se v jeho dílech často ozývá až rezignující smutek. Dnes víme, že právě v těchto protikladech tkví nesmírná hloubka Šostakovičovy tvorby.

Sergej Prokofjev**Romeo a Julie - Montekové a Kapuleti**

Balet o třech dějstvích, Romeo a Julie, z dílny ruského skladatele Sergeje Prokofjeva, je adaptací stejnojmenné tragédie Williama Shakespeara. Prokofjev balet skládal původně pro Kirovo divadlo v Leningradu a moskevské Velké divadlo. Obě

divadla od plánu ale odstoupila. Světová premiéra baletního díla nakonec proběhla 30. prosince 1938 v Brně. Původní choreografie pochází také z České republiky - vytvořil ji tehdejší ředitel brněnského baletního souboru Ivo Váňa Psota. Současně spolu s balety Popelka (1945) a Kamenný kvítek (1954) stejného autora, patří Romeo a Julie mezi nejčastěji uváděné baletní tituly na světě.

Aram Chačaturjan**Gajané - Šavlový tanec**

Šavlový tanec je dílem sovětsko-arménského hudebního skladatele, klavíristy a dirigenta Arama Chačaturjana. Zní v závěru posledního jednání jeho baletu Gajané, dokončeného v roce 1942. Skladba představuje arménský válečný tanec, ve kterém bojovníci předvádí své bojové schopnosti šavlemi. Střední část pak vychází z arménské lidové písně původně z Gjumri. Právě tato svižná skladba získala Chačaturjanovi světový věhlas.

Dirigent: Jaroslav Rybáček

**Koncertem provede: darem slova vládnoucí
Marie Štěpánová**

Změna programu vyhrazena.

NOVOMĚSTSKÁ FILHARMONIE

Novoměstská filharmonie je neprofesionální symfonický orchestr, který navazuje na dlouholetou tradici Komorního orchestru založeného Dušanem Vrchoslavem v roce 1960.

Když se v roce 1998 ujal Jaroslav Rybáček vedení Komorního (!) orchestru pod ZUŠ Bedřicha Smetany Nové Město nad Metují, málokdo tušil, jak velké pokroky budou v dalších

letech následovat. Slovo „komorní“ bylo o tři roky nahrazeno slovem „Novoměstský“ a první úspěchy pod novým názvem na sebe nenechaly dlouho čekat. Spolupráce s autory filmu o siru Nicolasu Wintonovi „Nickyho rodina“, ke kterému Nofi natočila hudbu v Českém rozhlasu, účinkování na světové premiéře tohoto filmu v Kongresovém centru Praha a natočení vlastního CD Tance byly prvními vlaštovkami. Spolu s počtem fanoušků v hledišti přibýval

rovněž počet muzikantů na pódiu a i proto se soubor v roce 2011 přejmenoval na Novoměstskou filharmonii (Nofi). Pod tímto názvem orchestr o tři roky později zavítal do pražské Hybernie, kde doprovodil slavností večer Amfora klubu Praha a na konto přidal další CD Filmové melodie. Za poslední léta se orchestr také úspěšně zúčastnil několika prestižních zahraničních soutěžních přehlídek i festivalů, na kterých získal řadu prvních cen, včetně titulů absolutních laureátů soutěží a podnikl koncertní turné po Provence. V současné době těleso navštěvuje přes 65 hráčů, kteří jsou nebo byli žáky ZUŠ Bedřicha Smetany Nové Město nad Metují a ZUŠ okolních měst. Ti nejmladší z nich mají teprve 12 let. Každoroční tématické koncerty, které filharmonie pořádá, bývají mnohdy beznadějně vyprodány během prvního dne. V kulturním dění regionu je to už velká tradice. Fotograf Rudolf Němeček na adresu Nofi dodává: „Nejvíce si cením toho, jak jejich činnost pomáhá pozvednout kulturu ve městě a jaká úžasná atmosféra vládne na koncertech. Nejsem zdaleka jediný, kdo je nadšený

ze skvělých výkonů mladých muzikantů.“ V hojném počtu navštěvují koncerty děti i mládež. Šestnáctiletá Kája Veselá na ně chodí už několik let a přivádí na koncerty i další lidi ze svého okolí: „Líbí se mi, že na malém městě máme orchestr, který dosáhl takových úspěchů a koncertuje po celé Evropě. Jsem ráda, že přidávají i další koncerty po regionu a je tak větší šance je vidět, když se některý během hodiny vyprodá.“ Nofi dalece přesahuje to, k čemu bývají určeny orchestry základních uměleckých škol. Je skutečným inkubátorem talentů, který dovoluje hráčům růst pod rukou zkušených vedoucích a vychovává další generace nadějných umělců především k zodpovědnosti a lásce k hudbě. Mimo to umožňuje spolupracovat s dalšími tělesy a koncertovat na nejrůznějších místech po celé republice. Časem snad dopadne i to Rudolfinum...

JAROSLAV RYBÁČEK

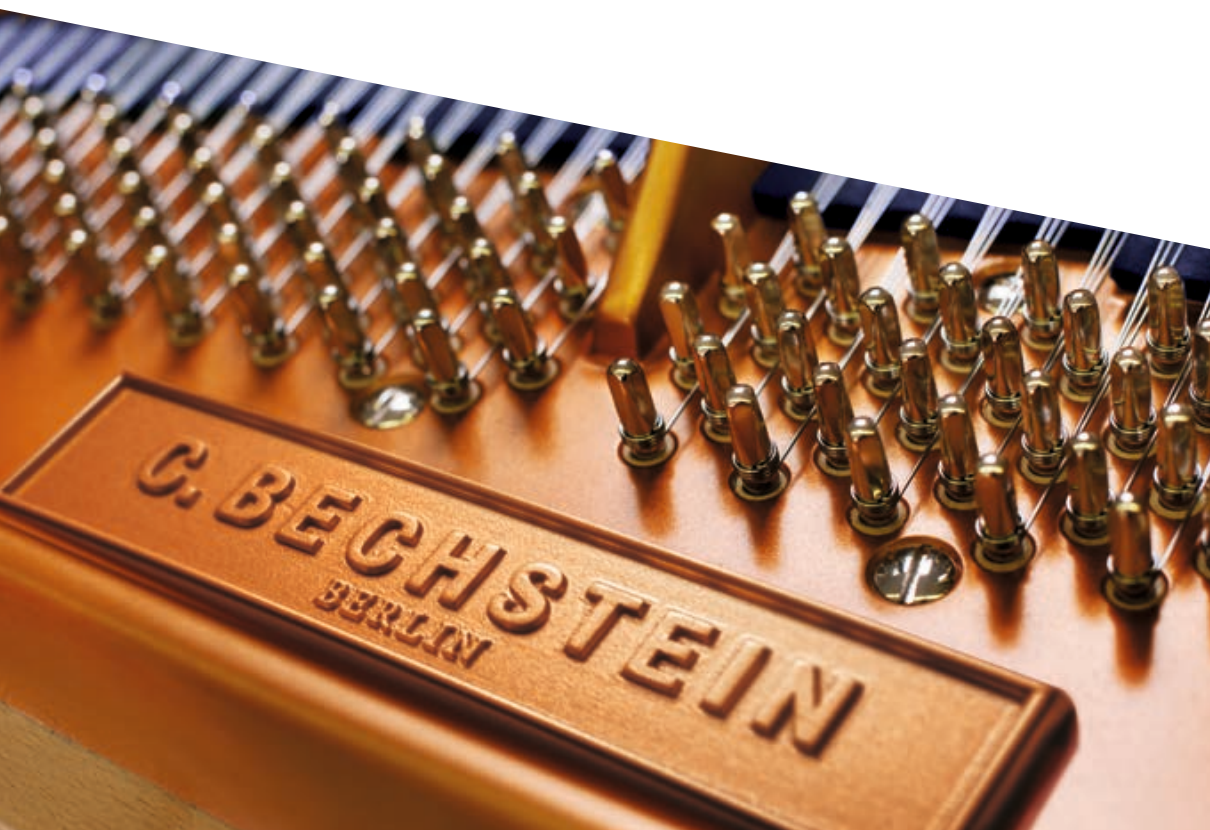
Absolvent JAMU Brno, stážista na německé Hochschule für Musik „Franz Liszt“ a dříve profesionální violoncellista. Z rodného Heřmanova Městce se přestěhoval do náhodského regionu, kde se mu podařilo svým elánem vytvořit či podpořit ne jeden hudební projekt. Dlouhá léta byl také sbormistrem smíšeného pěveckého sboru Kácov, se kterým absolvoval mnoho koncertů a sklídl úspěchy na českých i zahraničních sborových festivalech, soutěžích a přehlídkách.

V současné době působí jako pedagog hry na violoncello v ZUŠ Bedřicha Smetany v Novém Městě nad Metují. Je dirigentem smyčcového orchestru **Archi con Brio** a především **Novoměstské filharmonie**, která se těší veliké oblibě u publika nejen v domácích vodách, ale i v zahraničí, kam již pravidelně vyráží odhodlána zlomit hranice medailových pásem různých mezinárodních soutěžních festivalů.

C. BECHSTEIN

Novoměstská filharmonie děkuje generálnímu partnerovi koncertu, výrobcí předních klavírních nástrojů, firmě C. Bechstein Europe, za vstřícné jednání a zapůjčení koncertního křídla D 282 na koncert s klavírním virtuosem **Lukášem Vondráčkem** v Dobrušce.

LUKÁŠ VONDRÁČEK

Lukáš Vondráček je světově uznávaný český klavírní virtuóz a vítěz nejprestížnějších mezinárodních klavírních soutěží.

Narodil se do hudební rodiny v Opavě. Z otcovy strany má kořeny v náchodském regionu, konkrétně v České Skalici.

Na klavír začal hrát v pouhých dvou letech pod vedením svých rodičů, klavírních pedagogů. Již ve čtyřech letech absolvoval své první veřejné vystoupení.

V sedmi letech mu ministerstvo školství neumožnilo nastoupit ke studiu na konzervatoři. Základní školu tedy absolvoval s individuálním plánem. Vedle hry na klavír se aktivně věnoval studiu angličtiny a němčiny. Ve třinácti letech už díky rektorské výjimce začal studovat hudební obor na pedagogické fakultě Ostravské univerzity. Dále se vzdělával v klavírní hře u prof. Petera Barcaby ve Vídni a Kremsu. V roce 2012 pod vedením prof. Hung-Kuan Chena absolvoval New England Conservatory v Bostonu, kde také v současné době žije.

V roce 2002 debutoval jako patnáctiletý s Českou filharmonií na koncertě v pražské Smetanově síni Obecního domu pod vedením dirigenta Vladimira Ashkenazyho. Ten mu také později dával soukromé lekce a výrazně ovlivnil jeho kariéru. Prohlásil o něm: „Takový klavírista se rodí jednou za třicet let“. V roce 2003 Vondráček podnikl turné po USA, při němž vystoupil v newyorské Carnegie Hall.

V roce 2010 zvítězil v americké soutěži Hilton Head International Piano Competition. Dále vyhrál první cenu v klavírní soutěži v San Marinu a v roce 2012 získal současně první cenu, velkou cenu i čtyři speciální ceny v mezinárodní klavírní soutěži UNISA Vodacom v jihoafrické Pretorii.

V květnu 2016 se Vondráček stal vítězem nejprestížnější světové klavírní soutěže královny Alžběty v belgickém hlavním městě Bruselu. V současné době hojně koncertuje jako klavírní virtuóz v těch nejslavnějších koncertních sálích za doprovodu nejlepších orchestrů z celého světa.

A portrait of a young man with dark hair, wearing a dark blue shirt, looking slightly to the right. The background is a bright, out-of-focus green space, possibly a park or garden, seen through a window or glass door. The image is partially cut off by a white curved shape that frames the text below.

ROZHOVOR

S LUKÁŠEM VONDRÁČKEM

Na klavír jste začínal ve dvou letech. Někde jsem se dočetla, že jste cvičival osm, deset hodin denně. Platí to stále?

Cvičit se dá různými způsoby, třeba když se projdete v parku, potkáte hezkou ženu... Ať už to zní jakkoliv, může to být velmi inspirativní. Opakování stejné pasáže na nástroji vám někdy až tak neprospěje. Po tisících hodinách nácviku je to pro mě spíš o tom, abych věděl, o čem ta muzika je.

Tisíce hodin nácviku... Kolik skladeb máte v repertoáru? A jak to zvládá Vaše paměť?

Bude to zhruba pět až šest hodin hudby. Hraji skladby sólové i s orchestry, komorními tělesy a podobně. Určitě to budou desítky skladeb. Možná i sto.

Paměť, řekl bych, mám dobrou, od mala trénovanou. Ročně odehrají desítky koncertů, loni to bylo dokonce přes sto. Bez ní bych na mou současnou kariéru mohl zapomenout.

Jste v situaci, kdy musíte koncertní nabídky odmítat?

Ano. Po vítězství v soutěži Královny Alžběty v Bruselu je můj diář skutečně nabitý. Musím

pečlivě vybírat. Záleží na mnoha kritériích jako repertoár, cestování, finanční ohodnocení apod. Člověk se alespoň naučí říkat „ne“. Dnes pro mě nejsou motivací jména slavných orchestrů nebo koncertních sálů, je to o hudbě samotné.

Prozradíte nám jak soutěž Královny Alžběty probíhala?

Je to jedna z třech největších klavírních soutěží na světě. Když se proboujete mezi finalisty, trávíte poslední týden v izolaci na zámečku za Bruslem, bez telefonu, bez internetu. V obálce dostanete úplně novou skladbu s orchestrem, kterou nikdo před vámi nehrál a musíte se ji naučit. Byla to velmi hezká zkušenost...

Máte oblíbeného autora?

Moc rád hraji hudbu Sergeje Rachmaninova. Je velice originální a upřímný. Dotýká se samotného jádra lidských emocí. Jeho hudba se usmívá a pláče zároveň, má obrovský, mnohdy až sexuální náboj. Mým nejoblíbenějším skladatelem je ale Johannes Brahms. Dokázal emoce zprostředkovat velmi autentickým a hlubokým způsobem.

Co Vy a emoce? Je Vaše povolání náročnější fyzicky nebo psychicky?

Fyzicky mi to problém nedělá i když těch volných dnů je skutečně po málu. Emocionálně to není jednoduché. Musíte si užívat nebo spíše prožívat i skladby, které nejsou příjemné na hru. Zkrátka se musíte dostat na tu správnou vlnu. Pak vás hudba začne unášet. Stačí tomu otevřít mysl i srdce, což vyžaduje určitou mentální připravenost. Je to o hledání inspirace a vnitřního klidu. V životě také zažíváme spoustu emocí. Některé jsou pozitivní, některé negativní a člověk musí být připravený postavit se tomu čelem.

Byla hudba vždy to, co jste chtěl dělat? Nepřemýšlel jste někdy, že se s klavírem na profesní úrovni rozloučíte?

Takových chvílí bylo a je nespočet. Není to práce, ale životní cesta. Často jsem smutný a cítím se sám. Volného času je naprosté minimum už jen díky cestování. Na druhé straně,

každému z nás je někdy smutno. Každý den se ale snažím najít něco, z čeho se mohu radovat a nakonec to není o místech, ale o lidech, se kterými je mi dobře.

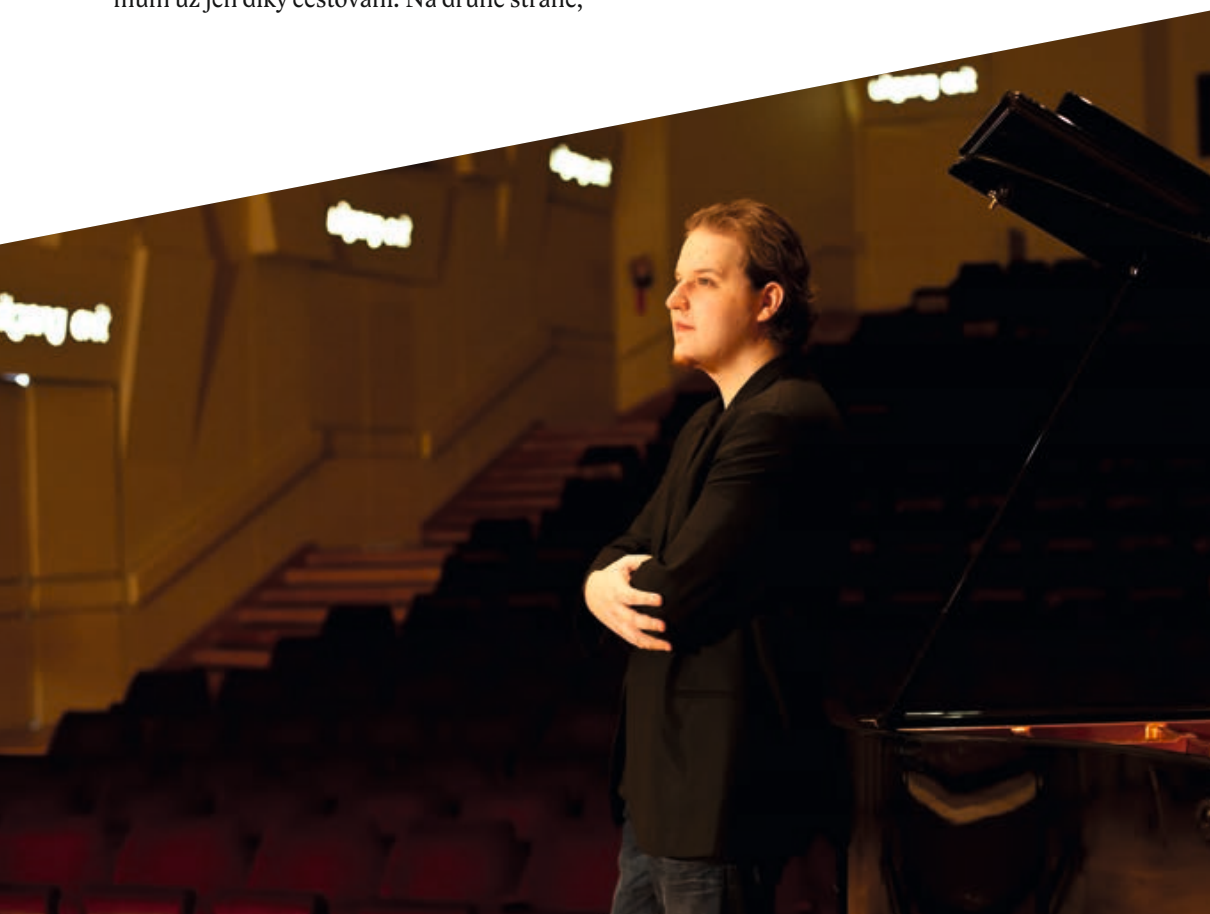
Jak odpočíváte (když máte zrovna čas odpočívat)?

Vyhovuje mi takový ten prostý bezmyšlenkovitý relax. Filmy, sport, poznávání nových lidí, čtení knih...

V jednom z rozhovorů jste uvedl, že si rád poslechnete třeba techno. Jaké další žánry Vám přinášejí radost?

Když jsem v Americe, rád zajdu do jazzového baru, dám si sklenučku a doutník. Líbí se mi Stevie Wonder, Frank Sinatra, Nat King Cole a Leonard Cohen. Nejráději mám ale ticho.

Děkuji za rozhovor

SEZNAMTE SE!

NOFI JE SEHRANÝM KOLEKTIVEM VELMI ROZDÍLNÝCH, ALE ZAJÍMAVÝCH OSOBNOSTÍ. VYZPOVÍDALI JSME PRO VÁS DVĚ Z NICH.

Aneta Spilková

houslistka, členka Nofi, studentka Jiráskova gymnázia v Náchodě, žačka ZUŠ Nové Město nad Metují, kde studuje hru na housle u Věry Vlčkové a orchestrální hru pod vedením Jaroslava Rybáčka. Dále vystupuje s kapelou BIGDOG, která hrála např. jako předskokan na koncertech Lucie Bílé a Arakainu, Tomáše Kluse, ve volném čase boxuje a věnuje se všemožným sportům se psem - agility, canicross, frisbee.

Z čeho bolí víc ruce - z hraní nebo boxování?

To se nedá takhle srovnávat. Každá bolest je jiná a v jiných místech. Ruka, jako celek, bolí z boxu, ale prsty bolí více z houslí.

Kolik hodin týdně věnuješ svému psímu příteli a kolik hudbě?

Přestože jak housle, tak psa mám ráda stejně, tak Endymu věnuji podstatně víc času. Dalo by se říct, že třeba i 4x víc než houslím. Zní to

strašně, ale člověk to musí brát tak, že pes je živý tvor.

Ovládáš hru i na nějaké další hudební nástroje?

Asi 2 roky jsem se učila na klavír u paní učitelky Petry Dostálové, takže kromě houslí mám i klavírní základy.

Jak bys krátce popsala Nofi?

Nofi je skvělý kolektiv lidí, kteří mají minimálně jeden společný zájem - hudbu. Mám k orchestru úžasný vztah. Dal mi dost kamarádů a do života mě určitě naučil třeba zodpovědnosti. Takové to uvědomění si, že i jeden člověk to může zkazit všem.

Kde se vidíš za 10 let?

Ideálně někde v cizině s dobrou prací, která mě baví.

Jan Halda

trumpetista, člen Nofi, hru na trubku studoval na novoměstské ZUŠ pod vedením Petra Korbela, po maturitě na Jiráskově gymnáziu v Náchodě se přesunul na ČVUT (obor Aplikovaná mechanika), věnuje se sportu - ultimate frisbee, chození po slack line a badmintonu. Je také bývalým vodním skautem z oddílu Albatros.

Ultimate frisbee? Co si pod ním můžeme představit?

Týmový sport, který je založený především na fair play s absencí rozhodčích na hřišti. Cílem je nasbírat co nejvíce bodů přihrávkou disku do útočné zóny. Sport je to bezkontaktní a ten, kdo drží disk, má kolem sebe sice obránce, ale s diskem nemůže běžet. Útočníci se snaží uvolnit, aby na ně šlo disk přihrát.

Byl jsi členem Sborečku Jiráskova gymnázia. Zpíváš nadále, nebo už jen ve sprše?
Sboreček JG byl pro mě velkou a příjem-

nou zkušeností i díky zájezdům do Anglie a sbormistrovi Vlastimilu Čejpovi. Zpěv je velkou částí mého života. Při studiu VŠ jsem nenašel těleso, ve kterém bych chtěl ve zpěvu pokračovat. Proto mi zatím nezbyvá, než zpívat ve sprše. (smích)

Jak bys krátce popsal Nofi?

Uskupení velmi různorodých lidí, kteří se pod vedením skvělého dirigenta snaží společně vytvořit krásnou a kvalitní hudbu. Proto mám Nofi tak rád, umožňuje mi, ač amatérovi, zlepšovat se ve hře na trubku a to při moc zajímavém a různorodém repertoáru.

Do tvé rodiny patří známí betlémaři - baví tě také něco kutit?

Ano, Josef Halda je bratr mého dědy. Nemám takový zápal a vytrvalost v práci se dřevem, ale kreativní jsem. Můj okruh zájmů zahrnuje roboty, trochu elektroniky a programování. Moc se těším až si jednou postavím v garáži pracovnu, kde budu tyto mechanismy realizovat.

So 25. 5. 2019

Setkání pěveckých sborů a Nofi v Heřmanově Městci

15:00 / Heřmanův Městec / nádvoří zámku

Ne 26. 5. 2019

Jarní koncert Smíšeného pěveckého sboru Kácov a Novoměstské filharmonie

18:00 / Nové Město nad Metují / Sál sokolovny

KONTAKTY NA NOFI TEAM

Dirigent a manažer:

Jaroslav Rybáček
tel. +420 601 156 148
rybacek.jaroslav@seznam.cz

Umělecká vedoucí a manažerka:

Irena Rybáčková
tel. +420 601 156 149
rybackova.irena@seznam.cz

Manažerka:

Eliška Kratěnová
tel. +420 605 117 056
kratenovaeli@gmail.com

Sponzoři:

Petra Novotná
tel. + 420 732 150 616
novot.peta23@gmail.com

Propagace:

Jiří Švanda
tel. +420 602 221 701
jiri.svanda@email.cz

Administrátor webu:

Petr Macek
tel. +420 732 844 792
peca.macek@gmail.com

NA NOFINÁCH SE PODÍLELI:

Šéfredaktorka:

Eliška Kratěnová

Redakční rada:

Jiří Švanda, Irena
a Jaroslav Rybáčkovi

Spolupracovali:

Aneta Spilková, Jan Halda

Grafika a tisk:

LOSENICKÝ
polygrafický závod, s.r.o.
tisk@losenicky.cz

www.nofi.cz

www.zusnovemesto.cz

C. BECHSTEIN

Město Dobruška

1969/2019

Janek Španěl Nové Město nad Metují
Leden 1993 - červenec 1993 - červenec 1993

AMMANN

//ADM CZ s.r.o.

servisbal.

Česká Skalice

Řehák, s.r.o.
Česká Skalice

